

EBA/GL/2020/02
02 април 2020

Окончателен доклад

Насоки

относно законодателните и незаконодателните мораториуми
върху погасяването на кредити, прилагани предвид кризата,
причинена от коронавирус COVID-19

Съдържание

1. Резюме	3
2. Контекст и обосновка	5

1. Резюме

Избухването на пандемията от коронавирус COVID-19 и ответните мерки, приети в много страни по света и в Европейския съюз (ЕС), включително разнообразни форми на изолация на населението, имат значителни икономически последици. По-конкретно, много засегнати от кризата бизнеси и частни лица могат да се изправят пред недостиг на ликвидност и трудности с навременното погасяване на финансовите им и други ангажименти. Това от своя страна въздейства върху кредитните институции, защото забавянето на плащанията по кредитни задължения води до голям брой просрочия и увеличени изисквания към собствените средства на кредитните институции.

При тези обстоятелства, за да се сведат до минимум средносрочните и дългосрочни въздействия върху икономиката на усилията за ограничаване на пандемията от коронавирус COVID-19, държавите-членки въведоха широк набор от мерки за подкрепа. В много случаи те включват някои форми на мораториум върху плащанията по кредитни задължения с цел да се подкрепят краткосрочните оперативни нужди и свързаните с ликвидността предизвикателства, пред които са изправени кредитополучателите. Тъй като на практика тези мораториуми са приети в разнообразни форми от различните юрисдикции, необходимо е изясняване на прилагането на дефиницията за неизпълнение, както и класификацията на реструктурирането в контекста на тези разнообразни мерки.

В изявлението си от 25.03.2020 г. Европейският банков орган (ЕБО) изясни редица аспекти относно използването на мораториуми върху плащанията на публични и частни задължения (т.е. законодателни и незаконодателни предложения, упоменати в настоящите насоки). Обаче ЕБО отбеляза също, че са необходими допълнителни подробни насоки, за да се гарантира съгласувано прилагане. Ето защо настоящите насоки целят да предоставят яснота върху третирането на законодателните и незаконодателните мораториуми, прилагани преди 30 юни 2020 г. На по-късен етап обаче, ако прецени за необходимо, ЕБО може да удължи този срок.

Настоящите насоки изясняват кои законодателни и незаконодателни мораториуми не пораждаат класификация на реструктурирането, докато при всички други случаи оценката трябва да се извършва за всеки случай поотделно. Освен това тези насоки допълват Насоките на ЕБО относно прилагането на дефиницията за неизпълнение, що се касае до третирането на принудителното реструктуриране. По-конкретно, насоките изясняват, че мораториумите върху плащанията не пораждаат класификация на реструктурирането и оценка на принудителното реструктуриране, ако те се основават на приложимото национално право или на частна инициатива, договорена и широко прилагана от съответните кредитни институции по отношение на даден отрасъл или сектор.

Като подкрепя мерките и инициативите, предприети от държавите-членки за справяне с икономическите последици от пандемията от COVID-19, ЕБО е също така наясно с необходимостта от гарантиране на достоверно и точно идентифициране и измерване на риска. Ето защо институциите трябва да продължат адекватно да идентифицират онези ситуации, при които длъжниците може да срещнат финансови затруднения в дългосрочен план и да ги класифицират в съответствие със съществуващите разпоредби. Това е от решаващо значение за предоставянето на достоверна информация на участниците на пазара относно качеството на банковите портфейли, както и за гарантиране на адекватната капитализация на институциите. Затова съществуващата рамка продължава да е приложима, което е особено важно предвид факта, че ЕС и националните органи също са предприели стъпки за освобождаване на капиталови буфери и подобни мерки на базата на съществуващите измерители на риска.

За да има възможност за ефективно наблюдение на ефектите от пандемията COVID-19 и за прилагането на ответните мерки, необходимо е институциите да събират информация за обхвата и ефекта от използването на мораториумите. От институциите се очаква да използват по прозрачен начин общите мораториуми върху плащанията като предоставят необходимата информация на компетентните органи, а на по-късен етап ще се изпълнят специфичните изисквания за публично оповестяване.

Поради спешността на въпроса и конкретния фокус на настоящите насоки върху мерките, свързаните с пандемията от COVID-19, ЕБО реши в този случай да не провежда публични консултации или анализ на разходите и ползите. ЕБО е уведомил Групата на участниците в банковия сектор (ГУБС) за намеренията си да публикува настоящите насоки, но не е поискал съветите ѝ.

1. Контекст и обосновка

Въведение

1. Избухването на пандемията от COVID-19 и ответните мерки, приети в много страни по света и Европейския съюз (ЕС), включително разнообразни форми на изолация на населението, имат значителни икономически последици. По-конкретно много засегнати от кризата бизнеси, най-вече малки и средни предприятия (МСП), както и частни лица, могат да се изправят пред недостиг на ликвидност и трудности с навременното погасяване на финансови и други ангажименти. Това от своя страна въздейства върху кредитните институции, защото забавянето на плащанията по кредитни задължения води до голям брой просрочия и увеличени изисквания към собствените средства на кредитните институции.
2. При тези обстоятелства, за да се сведат до минимум средносрочните и дългосрочни икономически въздействия на предприетите усилия за овладяване на пандемията от COVID-19, държавите-членки въведоха широк набор от мерки за подкрепа. Те включват, в много случаи, някои форми на мораториум върху плащанията на кредитни задължения с цел кредитополучателите да се справят с оперативните и свързаните с ликвидността предизвикателства, пред които са изправени. Тъй като на практика тези мораториуми са приети в разнообразни форми от различните юрисдикции (някои държави-членки са въвели повсеместни мораториуми, основани на специално законодателство, докато в много други мораториумите се изпълняват от институциите посредством доброволни инициативи, обхващащи даден отрасъл или индивидуални такива, или комбинация от тях), като това повдига въпроси относно правната им сила при настоящата пруденциална рамка, най-вече в контекста на прилагането на дефиницията за неизпълнение и класификацията на реструктурирането.
3. Тези насоки целят да изяснят следните точки в контекста на пандемията от COVID-19: (i) критериите, на които трябва да отговарят мораториумите върху плащанията, за да се задейства критерия за класификация на реструктуриранията, (ii) прилагането на пруденциалните изисквания в контекста на тези мораториуми и (iii) гарантиране на съгласувано третиране на подобни мерки при изчисляването на изискванията за собствения капитал.
4. Докато мораториумите върху плащанията, предназначени да смекчат финансовото въздействие на пандемията от COVID-19 приемат различна форма в различните държави-членки, целите им и икономическа им същност са сходни. В този контекст, важно е при третирането на разнообразните незаконодателни инициативи да се осигури съответствие с прилаганите чрез законодателството мораториуми, ако те имат еднаква икономическа същност.
5. Някои частни инициативи могат да приемат формата на отраслови мерки, договорени и документирани от институциите посредством браншовите асоциации в дадена юрисдикция. В някои държави-членки такива инициативи са открито насърчавани от правителството, понякога допълнени от държавни гаранции, което може да осигури допълнителни стимули за институциите да предприемат такива мерки. В други случаи, отделни институции или групи от институции са предложили на засегнатите длъжници

подобни „погасителни ваканции“, но липсва координация или договореност с всички институции за прилагане на мерките в целия сектор. Общият елемент на всички тези мерки е, че дават възможност за освобождаване от плащане на засегнатите от пандемията COVID-19 длъжници чрез преустановяване или отлагане на плащанията в рамките на конкретен период от време, като на длъжниците се дава възможност да се върнат към редовното погасяване след като ситуацията се нормализира.

6. ЕБО подкрепя мерките и инициативите, предприети от държавите-членки за справяне с икономическите последици от пандемията COVID-19. ЕБО разглежда мораториумите върху плащанията като ефективни инструменти за овладяване на краткосрочните затруднения с ликвидността, причинени от ограничената или прекратена дейност на много бизнеси и частни лица. Трябва обаче да се подчертае, че особено при трудни икономически обстоятелства, от съществено значение е да се осигури достоверно и точно идентифициране и измерване на риска.
7. Ето защо институциите трябва да продължат да идентифицират адекватно онези ситуации, при които краткосрочни трудности при плащанията могат да преминат в дългосрочни финансови затруднения и евентуално да доведат до неплатежоспособност. Такива случаи следва правилно да се идентифицират и класифицират в съответствие със съществуващите изисквания, за да се гарантира, че участниците на пазара разполагат с достоверна информация за качеството на банковите портфейли, представена във финансовите отчети и че институциите са с адекватна капитализация. Освен това реалното въздействие на икономическия шок може да се оцени единствено въз основа на адекватна и съгласувана класификация и измерване на риска. Следователно, институциите следва да продължат последователно да прилагат дефинициите, свързани с пруденциалната отчетност. За да се осигури съответствие на предприетите мерки, настоящите насоки изясняват как да се прилага дефиницията за неизпълнение съгласно чл. 178 на Регламент (ЕС) No 575/2013 относно конкретната ситуация на прилагането на общите мораториуми върху плащанията.
8. Поради спешността на въпроса и конкретния фокус на настоящите насоки за свързаните с пандемията от COVID-19 мерки, ЕБО реши в този случай да не провежда публични консултации или анализ на разходите и ползите. ЕБО уведоми ГУБС за намеренията си да публикува настоящите насоки, но не е поискал съветите й.
9. Предоставените пояснения са в съответствие с чл. 178 на Регламент (ЕС) No 575/2013, с Делегирания регламент 2018/171 (ЕС) на Комисията за прага на значимост на просрочено кредитно задължение и с Насоките на ЕБО относно приложението на дефиницията за неизпълнение съгласно чл. 178 на Регламент (ЕС) No 575/2013.

Класификация на експозициите съгласно дефиницията за реструктуриране и принудително реструктуриране

10. В настоящата регулаторна рамка¹ „реструктуриране“ означава, че кредитните институции предоставят отстъпка (напр. временно отлагане на погасяването на главницата и/или лихвите по даден кредит), когато

¹Вижте (i) параграф 1 от Член 476 на Регламент (ЕС) 575/2013, въведен с Регламент (ЕС) 2019/630 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. amending Regulation (EU) No 575/2013 по отношение на минималното покритие за загуби на необслужвани експозиции и (ii) параграфи 240 и 241 от Приложение V от Регламент за изпълнение (EU) No 280/2014 на Комисията

преценят, че кредитополучателят изпитва или вероятно ще изпита финансови затруднения при погасяването на кредита(тите). Кредитните институции предоставят мерки, специфични за финансовите обстоятелства на кредитополучателя и договора за кредит, с цел да се помогне на кредитополучател, който изпитва временни затруднения с погасяването на задълженията.

11. В настоящите насоки се изяснява, че прилагането на общ мораториум върху плащанията, който отговаря на изискванията на тези насоки, няма сам по себе си да води до прекласифициране съгласно дефиницията за реструктуриране. Институциите, обаче, следва да продължат да категоризират експозициите като обслужвани или необслужвани, съгласно приложимите изисквания.
12. По-точно, като общ принцип, преди предоставянето на мярка за реструктуриране кредитните институции следва да извършат индивидуална оценка на способността на кредитополучателя да погасява задълженията и да предоставят мерки за реструктуриране, съобразени със специфичните обстоятелства на конкретния кредитополучател². Схемите на законодателни и незаконодателни мораториуми, въведени в отговор на пандемията от COVID-19 са най-общо от превантивно естество и не са конкретизирани за кредитополучателите, тъй като те целят да овладеят системния риск, който може да настъпи в бъдеще в цялата икономика на ЕС. Ето защо настоящите насоки дават критериите, които общите мораториуми върху плащанията трябва да изпълняват, за да се считат като неотговарящи на дефиницията за реструктуриране. Трябва да се отбележи обаче, че там където експозициите вече са били предмет на мерки за реструктуриране преди прилагането на подобни мораториуми, класификацията не следва да се променя.
13. Освен това в параграф 49 от Насоките на ЕБО относно прилагането на дефиницията за неизпълнение се конкретизира, че в случаите при които мерките за реструктуриране са предоставени на кредитополучателя, това следва да се счита за принудително реструктуриране, което съгласно чл. 178(3)(г) на Регламент (ЕС) No 575/2013 е показателно за вероятност от неплащане, ако води до намалено финансово задължение. Предвид на това, че прилагането на общ мораториум не е мярка за реструктуриране, той не следва също така да се счита за принудително реструктуриране и съображението за намалено финансово задължение не е приложимо.
14. Следва да се отбележи обаче, че там където институциите не прилагат никакви общи мораториуми върху плащанията, както е конкретизирано в настоящите насоки, а вместо това прилагат някои форми на индивидуални мерки и предоговарят кредитите, като взимат предвид специфичната ситуация на индивидуалните длъжници, те трябва да оценят дали индивидуалните мерки отговарят на дефиницията за реструктуриране съгласно чл. 476 от Регламент (ЕС) No 575/2013, изменен с Регламент (ЕС) 2019/630. Също така в такива случаи няма автоматично прекласифициране на експозициите, а то трябва да се основава на индивидуална оценка. Мерки, класифицирани като реструктуриране следва да се считат за представляващи принудително реструктуриране съгласно чл. 178(3)(г) от този Регламент. В подобни случаи, за да се вземе решение дали длъжникът следва да бъде класифициран като такъв в неизпълнение, от институциите се изисква да оценят дали тези мерки водят до намалено финансово задължение, както е допълнително изяснено в параграфи от 50 до 52 от Насоките на ЕБО относно прилагането на дефиницията за неизпълнение.

² Вижте параграф 140 от Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции ([EBA/GL/2018/06](#)).

Условия за общи мораториуми върху плащанията

15. За да се гарантира, че дефиницията за реструктуриране продължава да се прилага по подходящ и последователен начин, тези насоки посочват условията, които общите законодателни и незаконодателни мораториуми трябва да изпълняват, за да не се считат за реструктуриране. По-конкретно тези условия включват следното:
16. **Мораториумът бе въведен в отговор на пандемията от коронавирус COVID-19.** Обхватът и периодът на прилагане на настоящите насоки са ограничени и те се прилагат само за конкретни мерки, предприети в отговор на текущата икономическа ситуация, причинена от пандемията от коронавирус COVID-19. За да се гарантира този ограничен обхват, е необходимо въпросният мораториум да бъде обявен и приложен преди 30 юни 2020 г. Това означава, че насоките се прилагат също и за мораториуми, стартирани преди упоменатото им прилагане. При необходимост, в зависимост от по-нататъшното развитие на ситуацията, този период може да бъде удължен на по-късен етап.
17. **Мораториумът трябва да се прилага в широк диапазон.** Това условие има за цел да гарантира, че предложеното третиране се прилага спрямо мораториумите, които са сходни в икономическата си същност, независимо дали са законодателни или незаконодателни. Като се има предвид, че законодателните мораториуми се прилагат за всички институции в рамките на дадена юрисдикция, трябва да се осигури също толкова широк обхват на приложение и на незаконодателните мораториуми. Въпреки това, ЕБО е наясно, че в различните държави съществуват различни структури и организации на банковия сектор; следователно това условие трябва да бъде уточнено по достатъчно гъвкав начин. Макар че не е възможно да се обхванат всички кредитни институции в дадена държава-членка с единен незаконодателен мораториум, институциите се насърчават да положат усилия за координиране на действията, доколкото това е възможно.
18. В този контекст трябва да се отбележи, че може да се постигне координация по различни начини. Когато има банкови асоциации, съставени от значителен брой институции или институции в определен сегмент от банковия сектор в дадена държава, схемата за мораториум може да бъде координирана от такива асоциации. Когато такива асоциации не съществуват, мерките могат да бъдат координирани по един по-специален начин между институциите-партньори.
19. ЕБО отчита факта, че в една държава могат да съществуват няколко незаконодателни мораториуми и че незаконодателните мораториуми могат да съществуват заедно със законодателните мораториуми. Въпреки това, за да се промени погасителния план поради прилагането на мораториума, което да не се счита за реструктуриране, мораториумът трябва да се основава на достатъчно широкообхватна инициатива. За тази цел инициатива на една единствена институция не се счита, че има достатъчно широк обхват, тъй като това би било индивидуално решение. В такъв случай институцията ще трябва да анализира експозициите, подлежащи на мораториума, и да прилага дефиницията за реструктуриране за всеки отделен случай.
20. **Мораториумът трябва да се прилага за широк кръг от длъжници.** Това условие е необходимо, за да се гарантира, че промяната на погасителния план не цели да разреши специфични финансови трудности на определени длъжници, тъй като това би отговаряло на дефиницията за реструктуриране. Поради

тази причина, за да се възползва от третирането, посочено в настоящите насоки, мораториумът трябва да е достъпен за голяма, предварително дефинирана група длъжници, независимо от оценката на тяхната кредитоспособност. Тъй като се предполага, че мораториумът ще е насочен към недостиг на краткосрочна ликвидност в банковата система, критериите за подбор трябва да бъдат достатъчно широкообхватни. Примери за такива критерии с широк диапазон включват, но не се ограничават до, конкретен клас експозиции или клас подчинени експозиции (напр. ритейл, частни лица, МСП и корпоративен сегмент), определена продуктова гама (напр. ипотечни кредити) или длъжници от конкретни региони или определени отрасли, които са най-засегнати от кризите, причинена от пандемията от коронавирус COVID-19.

21. За целите на прилагането на настоящите насоки, мораториумът не може да се прилага спрямо длъжниците въз основа на тяхната кредитоспособност. Например, не е допустимо мораториумът да се прилага само за онези длъжници, които са включени в Списъка за наблюдение или към онези клиенти, които са изпитвали финансови трудности и преди избухването на пандемията от коронавирус COVID-19, тъй като това очевидно би довело до класификация за реструктуриране. Обаче е възможно обхватът на прилагане на мораториума да бъде ограничен до длъжниците, редовно обслужващи задълженията си, които не са имали никакви затруднения с плащанията преди прилагането на мораториума. В случаите обаче, където мораториумът се прилага за експозиции, които вече са били класифицирани като реструктурирани или в неизпълнение към момента на прилагане на мораториума, тази класификация трябва да бъде запазва.
22. Освен това се пояснява, че прилагането на мораториума не е задължително за длъжниците. По-конкретно, прилагането му може да се основава на заявление от страна на длъжника с искане за прилагането на мораториума и представящо степента, в която длъжникът е засегнат от пандемията от коронавирус COVID-19. В този случай мораториумът може да се счита за общ в съответствие с настоящите насоки, ако оценката на искането не включва оценката на кредитоспособността или капацитета за погасяване на длъжника, както и условията на мораториума да са стандартизирани и достъпни за всички длъжници, засегнати от пандемията от коронавирус COVID-19. Такива условия, например, включват промяна на статуса на заетост при частни лица или нужда от преустановяване на дейността за даден период от време при МСП. Освен това, както беше обяснено по-горе, в този случай длъжниците трябва да подадат заявление и решението за прилагане на мораториума трябва да бъде взето преди 30 юни 2020 г. или в рамките на удължения срок, ако на по-късен етап е посочен такъв.
23. **В рамките на един мораториум се предлагат едни и същи условия.** Макар че едни и същи условия трябва да се прилагат или да се предлагат на всички клиенти, които попадат в обхвата на мораториума, също така е възможно различните мораториуми да са приложими за различни сегменти от експозиции или длъжници. Във всеки случай, обаче, трябва да се осигури мораториумът да има широк обхват на приложение за голям брой длъжници на дадена институция. Например, отделни мораториуми с различни условия могат да се прилагат към частни лица и МСП. По подобен начин може да бъде въведен отделен мораториум за конкретна гама продукти, например ипотечни кредити. Това дава възможност на институциите да участват в различни мораториуми, в зависимост от техния бизнес модел. За всеки такъв мораториум институцията може да прилага разпоредбите, предвидени в настоящите насоки, в случаите когато мораториумът се прилага към всички експозиции на тази институция, попадащи в обхвата на мораториума.

24. **Мораториумът променя единствено погасителния план.** Това условие е в съответствие с целта на мораториума за справяне с недостига на краткосрочна ликвидност в банковата система. За да постигнат тази цел, мораториумите преустановяват, отлагат или намаляват размера на плащанията (главница, лихва или и двете) за ограничен период от време. Това ясно засяга целия погасителен план и може да доведе до увеличена сума на погасителните вноски след периода на мораториума или до удължен период на кредита. Мораториумът, обаче, не трябва да засяга други условия по кредита, по-конкретно лихвения процент, освен ако такава промяна служи единствено за компенсация, за да се избегнат загуби, които институцията в противен случай би претърпяла поради забавения погасителен план съгласно мораториума, което ще позволи неутрализиране на въздействието върху нетната настояща стойност. В противен случай това би било специфично решение за отделни кредити и може да доведе до значителна промяна в нетната настояща стойност на кредитните задължения и в такъв случай ще трябва да се обмисли класифицирането му като реструктуриране. В този контекст, в случай на договори, основаващи се на променлив лихвен процент, обичайното адаптиране на лихвения процент въз основа на промените на референтния лихвен процент не се счита за промяна в условията на кредита.
25. Освен това ЕБО е наясно, че някои общи мораториуми върху плащания са придружени от публичните гаранции, предложени в отговор на пандемията от коронавирус COVID-19. Прилагането на такава гаранция, свързана с мораториума, не се счита за промяна на условията по кредита, независимо от начина на третиране на тези гаранции съгласно приложимата счетоводна рамка.
26. **Мораториумът не се прилага към нови кредити, отпуснати след неговото стартиране.** Трябва да се гарантира, че мораториумът е насочен към конкретен проблем, който е възникнал в резултат на пандемията от коронавирус COVID-19 и че не се ползва при нови кредити, отпуснати след избухването на пандемията. В този контекст използването на съществуващи кредитни линии или подновяване на револвиращи кредити не се счита за нов кредит.
27. Трябва да се подчертае, че на институциите е позволено и те се насърчават да предоставят ново кредитиране както на нови, така и на съществуващи клиенти по време на прилагането на мораториума. Очаква се, обаче че това ново кредитиране ще следва нормалните кредитни политики и ще се основава на оценката на кредитоспособността на клиентите, както и че ще вземе предвид всички възможни публични гаранции, свързани с мораториума. Тези нови кредити трябва да бъдат адекватно структурирани, като се вземе предвид текущия капацитет за погасяване и следователно не трябва да е необходимо прилагане на мораториума. Въпреки че отпускането на нов кредит на длъжник съгласно мораториума не води автоматично до класификация за реструктуриране, индивидуалните условия трябва да се оценяват за всеки отделен случай.

Оценка на вероятността от неплащане

28. Дори когато общите мораториуми върху плащанията не са класифицирани като мерки за реструктуриране, това не премахва задълженията за институциите внимателно да оценяват кредитното качество на експозициите, които се възползват от тези мерки и да идентифицират ситуации, при които кредитополучателите е малко вероятно да погасяват задълженията си, което се прави за целите на дефиницията за неизпълнение. Тези насоки уточняват, че институциите трябва да продължат да прилагат нормалните си политики за редовен преглед за индикации на вероятност от неплащане.

Очаква се институциите да прилагат тези политики въз основа на риска, като обръщат особено внимание и дават приоритет на оценката на онези длъжници, за които има най-голяма вероятност да изпитат затруднения при плащанията.

29. ЕБО отчита факта, че политиките и практиките по отношение на оценката на вероятността от неплащане могат да се различават в зависимост от портфейла и вида на длъжника, като се взема предвид и наличието на информация. По-конкретно, в случай на ритейл експозиции, институциите често прилагат редовни автоматични проверки на някои индикации за вероятност от неплащане, в случаите когато установяването на такава индикация може да доведе до автоматично класифициране като неизпълнение или до допълнителна ръчна проверка. Очаква се подобни проверки да продължат през целия период на мораториума и след приключването му.
30. По подобен начин, особено в случай на корпоративни клиенти, при които потенциалната вероятност от неплащане се оценява ръчно като част от процеса по редовен мониторинг, въз основа на финансовите отчети на длъжниците и друга информация, тези процеси следва да продължат по време на прилагането на мораториума и след приключването му. Очаква се тези процеси да бъдат осъществени по начин, базиран на риска, тъй като съгласно параграфи от 106 до 108 от Насоките на ЕБО относно прилагането на дефиницията за неизпълнение, институциите следва да разполагат с ефективни процеси, позволяващи им да получат съответната информация и да идентифицират навреме случаите на неизпълнение. В конкретния контекст на пандемия от коронавирус COVID-19, вземайки предвид наличието на необходимата информация, институциите трябва, доколкото е възможно, да дават приоритет на оценката на случаите, при които е най-вероятно краткосрочният шок да се трансформира в дългосрочни финансови трудности и в крайна сметка да доведе до неплатежоспособност.
31. Освен това насоките поясняват още, че ако погасителният план е бил ревизиран поради прилагането на мораториума, оценката на вероятността от неплащане трябва да се основава на ревизирания план. Освен това институциите трябва да вземат предвид всички фактори, влияещи върху кредитоспособността на длъжника, включително всички специфични мерки за подкрепа, предприети в отговор на пандемията от коронавирус COVID-19 и предоставени директно към длъжника. Наличието на смекчаващи фактори по отношение на кредитния риск обаче не бива да освобождава институцията от извършване на оценка на вероятността от неплащане от страна на длъжника или да повлияе на резултатите от такъв анализ. Това се отнася в частност за всички гаранции (включително публични гаранции, предложени в отговор на пандемията от коронавирус COVID-19), ако те са предоставени на институциите като мярка за смекчаване на кредитния риск. В такива случаи, макар че гаранцията може да ограничи загубите за институцията в случай на неизпълнение на длъжника, тя не засяга способността за погасяване на длъжника и следователно не трябва да се взема предвид при оценката на вероятността за неплащане от негова страна.

Документи и уведомления

32. Счита се за необходимо институциите да събират информация за обхвата и ефектите от използването на мораториумите. Тази информация трябва да бъде споделена с техните компетентни органи, за да се осигури ефективен мониторинг на въздействието на пандемията от коронавирус COVID-19 и прилагането на ответни мерки. Освен това, за да се даде възможност за общоевропейска координация

- и обзореи поглед върху използването и ефекта от общите мораториуми върху плащанията в ЕС, настоящите насоки предлагат националните компетентни органи да уведомяват ЕБО за използването на всякакви такива мораториуми в техните юрисдикции.
33. Относно обхвата на необходимата информация, уточнява се, че институциите трябва ясно да идентифицират всички длъжници и експозиции, подлежащи на мораториума (т.е. тези, които попадат в обхвата и тези, към които мораториумът е приложен в действителност). Трябва да се отбележи, че поради незадължителния характер на мораториума, броят на длъжниците, на които е предложен мораториум може да е по-голям от броя на длъжниците, към които мораториумът е приложен в действителност. По-конкретно, там където прилагането на мораториума изисква заявление от длъжника, институциите трябва да идентифицират всички длъжници, които могат да подадат подобно заявление. Нещо повече, институциите трябва да идентифицират потенциалните икономически загуби, които те биха могли да претърпят поради прилагането на мораториума и фактът, че тези загуби биха повлияли върху финансовите им отчети, включително посредством начисляването на допълнителни обезценки.
34. Очаква се институциите да използват общия мораториум върху плащанията по един прозрачен начин при настоящите пазарни и регулаторни условия. В тази връзка, ЕБО ще определи всякаква необходима краткосрочна отчетност за надзорни цели и изисквания за оповестяване с цел да извършва мониторинг върху прилагането на мерките, въведени срещу COVID-19 и кредитите, попадащи в обхвата на тези насоки, отчитайки нуждата от пропорционалност и ефективност при настоящите обстоятелства. Тези конкретни изисквания относно публичните оповестявания и отчетността ще бъдат предоставени отделно на по-късен етап във времето.

EBA/GL /2020/02

02 април 2020 г.

Насоки

Относно законодателните и незаконодателни мораториуми върху плащанията по кредити, прилагани с оглед на кризата, породена от COVID-19

1. Задължения за съответствие и отчетност

Статут на тези насоки

1. Този документ съдържа насоки, публикувани съгласно Член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010³. Съгласно Член 16(3) от Регламент (ЕС) № 1093/2010, компетентните власти и финансовите институции трябва да положат всички усилия за спазването на тези насоки.
2. Насоките предоставят виждането на ЕБО относно подходящите надзорни практики в рамките на Европейската система за финансов надзор или относно това как правото на Съюза трябва да бъде прилагано в конкретна област. Компетентните органи, както са дефинирани в Член 4(2) на Регламент (ЕС) № 1093/2010, към които са приложими насоките трябва да ги спазват, като ги инкорпорират в техните практики така, както е приложимо (напр. като променят правната си рамка или надзорните си процеси), включително там, където насоките са ориентирани предимно към институциите.

Изисквания за отчетност

3. Съгласно Член 16(3) от Регламент (ЕС) № 1093/2010, компетентните власти трябва да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват тези насоки, или в противен случай да представят причините за неспазването на тези насоки, най-късно до 3 юни 2020 г. В случай на липса на уведомление до посочения краен срок, ЕБО ще счита, че компетентните власти не спазват тези насоки. Уведомленията трябва да бъдат изпращани чрез подаване на формуляра, наличен на уебсайта на ЕБО със следната референция "EBA/GL/2020/02". Уведомленията трябва да бъдат подавани от лица, притежаващи необходимите правомощия да докладват спазването на тези насоки от страна техните компетентни органи. Всяка една промяна в статуса на съответствие трябва също да бъде докладвана на ЕБО.
4. Уведомленията ще бъдат публикувани на уебсайта на ЕБО съгласно Член 16(3) от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

³ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (OJ L 331, 15.12.2010, р. 12).

2. Предмет, обхват и дефиниции

Предмет

5. Тези насоки определят пруденциалното третиране на законодателни и незаконодателни мораториуми върху плащанията по кредити, въведени в отговор на пандемията COVID-19.

Обхват на прилагане

6. Тези насоки се отнасят към прилагането на дефиницията за неизпълнение съгласно Член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и класифицирането на реструктурирането съгласно Член 47б от този Регламент.

Адресати

7. Тези насоки са адресирани към компетентните органи, както са дефинирани в точка (i) от Член 4(2) от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и до кредитните институции, както са дефинирани в точка (1) от Член 4(1) на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Дефиниции

8. Освен ако не е упоменато друго, термините, използвани и дефинирани в Регламент (ЕС) № 575/2013 ще имат същото значение и в тези насоки.

3. Изпълнение

Дата на прилагане

9. Тези насоки се прилагат от **[датата на превода на тези насоки на всички езици в ЕС]**.

4. Третиране на мораториумите върху плащанията

Критерии за общите мораториуми върху плащанията

10. За целите на тези насоки, даден мораториум трябва да се счита за общ мораториум върху плащанията когато са спазени всички от изброените по-долу условия:

- (a) Мораториумът да е базиран на приложимото национално право (законодателен мораториум) или на незаконодателна инициатива за облекчаване на плащанията от страна на дадена институция, като част от повсеместна схема за мораториум в бранша или сектора, договорена или координирана в рамките на банковия сектор или съществена част от него, във възможно сътрудничество с публични органи, която е такава, че участието в схемата за мораториум е отворено и подобни мерки за облекчаване на плащанията са предприети на базата на схемата от страна на съответните кредитни институции (незаконодателен мораториум);
- (b) Мораториумът се прилага към голяма група длъжници, определени предварително на базата на широки критерии, при които всеки един критерий за определяне обхвата на приложение на мораториума трябва да позволява на даден длъжник да се възползва от мораториума без да се извършва оценка на кредитоспособността му; примери за подобни критерии включват клас експозиции или клас подчинени експозиции, отрасъл, продуктови гами или географско местоположение. Обхватът на прилагане на мораториума може да бъде ограничен само до длъжници, които обслужват задълженията си, които не са имали никакви трудности при плащанията преди прилагането на мораториума, а не трябва да бъде ограничен само до онези длъжници, които са изпитвали финансови трудности преди началото на пандемията COVID-19.
- (c) Мораториумът предвижда единствено промени в графика на плащанията, а именно временно спиране, отлагане или намаляване на сумите на плащанията по главниците, лихвите или пълните погасителни вноски, за предварително определен ограничен период от време; никакви други условия по кредитите, като например лихвения процент, не трябва да бъдат променяни;
- (d) Мораториумът предлага същите условия за промените на погасителните планове на всички експозиции, подлежащи на мораториума, дори ако прилагането на мораториума не е задължително за длъжниците;
- (e) Мораториумът не се прилага към новите договори за кредити, отпуснати след датата на обявяване на мораториума;
- (f) Мораториумът е инициран в отговор на пандемията COVID-19 и е прилаган преди 30 юни 2020 г. Въпреки това, този краен срок може да бъде ревизиран в бъдеще, в зависимост от развитието на настоящата ситуация, свързана с пандемията COVID-19.

Отделни общи мораториуми върху плащанията могат да се прилагат към широки сегменти от длъжници или експозиции.

Класификация съгласно дефиницията за реструктуриране

11. В случаите, когато даден общ мораториум върху плащанията отговаря на условията, към които препраща параграф 10 и се прилага към всички експозиции на дадена институция в рамките на обхвата на мораториума, подобни мерки не трябва да променят класификацията на експозициите според дефиницията за реструктуриране съгласно Член 47б на Регламент (ЕС) № 575/2013 или да променят тяхното третиране като принудително реструктуриране съгласно Член 178(3)(d) от този Регламент. Следователно, прилагането на общия мораториум върху плащанията сам по себе си не трябва да води до прекласифициране на експозицията като реструктурирана (обслужвана или необслужвана) освен ако експозицията вече не е била класифицирана като реструктурирана към момента на прилагането на мораториума.
12. В случаите когато институциите предоставят нови кредити на длъжниците, подлежащи на общ мораториум върху плащанията, това не води автоматично до прекласификация на експозициите като реструктурирани. Въпреки това, класификацията трябва да се разглежда за всеки случай поотделно, съгласно Член 47б от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Прилагане на дефиницията за неизпълнение към експозиции, подлежащи на мораториуми върху плащанията

13. В случаите, когато даден общ мораториум върху плащанията отговаря на условията, упоменати в параграф 10, той трябва да бъде третиран съгласно параграфи от 16 до 18 от Насоките на ЕБО относно прилагането на дефиницията за неизпълнение, публикувани съгласно Член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013⁴. Следователно, за целите на Член 178(1)(б) от Регламент (ЕС) № 575/2013 и съгласно Член 178(2)(д) от този Регламент, институциите трябва да броят дните просрочие на базата на ревизиран погасителен план, в резултат от прилагането на мораториума. По подобен начин, за целите на Член 47а(3)(в) от Регламент (ЕС) № 575/2013 институциите трябва да броят дните просрочие на базата на ревизиран погасителен план, в резултат от прилагането на какъвто и да било мораториум.
14. През целия период на мораториума институциите трябва да правят оценка на потенциалната вероятност от неплащане от страна на длъжниците, подлежащи на мораториума съгласно политиките и практиките, които те обичайно прилагат към такива оценки, включително когато те се основават на автоматични проверки за индикации на вероятност от неплащане. В случаите когато се извършват ръчни оценки на индивидуалните длъжници, институциите трябва да приоритизират оценките на длъжниците, за които ефектите от пандемията COVID-19 е много вероятно да се превърнат в дългосрочни финансови затруднения или в неплатежоспособност.

⁴ EBA/GL/2016/07 от дата 28 септември 2016 относно прилагането на дефиницията за неизпълнение съгласно Член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013, които могат да бъдат намерени тук: [https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1597103/004d3356-a9dc-49d1-aab1-3591f4d42cbb/Final%20Report%20on%20Guidelines%20on%20default%20definition%20\(EBA-GL-2016-07\).pdf](https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1597103/004d3356-a9dc-49d1-aab1-3591f4d42cbb/Final%20Report%20on%20Guidelines%20on%20default%20definition%20(EBA-GL-2016-07).pdf)

15. При оценките на вероятността от неплащане от страна на отделните длъжници след крайната дата на прилагане на мораториума, посочена в параграф 10, институциите трябва да приоритизират оценката при следните случаи:
- (a) Когато длъжниците са имали забавени плащания скоро след края на мораториума;
 - (b) Когато са прилагани някакви мерки за реструктуриране след края на мораториума.
16. Институциите трябва да извършват оценка на вероятността от неплащане на базата на най-актуалния погасителен план, в резултат от прилагането на общия мораториум върху плащанията. В случаите когато за длъжника са налични някакви допълнителни мерки за подпомагане, определени от публичните власти в отговор на пандемията COVID-19 и които биха могли да повлияят върху неговата кредитоспособност, тези мерки трябва да се вземат предвид при оценката на вероятността от неплащане. Въпреки това, всякаква форма на смекчаване на кредитния риск, като например гаранциите, предоставяни от трети страни на институции, не трябва да освобождава институциите от задължението да правят оценка на потенциалната вероятност от неплащане от страна на длъжника или да оказва въздействие върху резултатите от подобна оценка.

Документация и уведомления

17. В случаите когато институциите прилагат незаконодателен общ мораториум върху плащанията, те трябва да уведомят за това своите компетентни органи на национално ниво и да предоставят цялата информация, посочена по-долу:
- (a) Датата, от която прилагат мораториума;
 - (b) Критериите за избор на експозиции, подлежащи на мораториума, посочени в параграф 10(б);
 - (c) Броят на длъжниците и сумата на експозициите, попадащи в обхвата на мораториума;
 - (d) Предложените условия, основаващи се на мораториума, включително неговата продължителност;
 - (e) Разпределението на длъжниците и експозициите в рамките на обхвата на мораториума по всички рейтингови класове (или еквивалентен измерител на риска), използван за целите на вътрешната отчетност.
18. Националните компетентни органи трябва да уведомят ЕБО относно всякакво използване на общи мораториуми върху плащанията в техните юрисдикции и да предоставят за всеки един мораториум цялата информация по-долу:

- (a) Дали мораториумът е законодателен или незаконодателен;
- (b) В случай на законодателен мораториум, дали той е задължителен за институциите или, в случай че не е задължителен, дали по някакъв начин институциите се насърчават публично да използват мораториума;
- (c) В случай на незаконодателен мораториум, степента на използване на мораториума от страна на банковия сектор в тяхната юрисдикция;
- (d) Датата, от която се прилага мораториумът;
- (e) Критериите за избор на експозиции, подлежащи на мораториума, посочени в параграф 10(б);
- (f) Предложените условия, основаващи се на мораториума, включително неговата продължителност .

19. Институциите трябва да съберат и да имат налична като минимум следната информация:

- (a) Ясна идентификация за експозициите или длъжниците, за които е предложен мораториумът;
- (b) Ясна идентификация за експозициите или длъжниците, към които е приложен мораториумът;
- (c) Сумите, чието плащане е временно преустановено, отложено или редуцирано поради прилагането на мораториума;
- (d) Всякаква икономическа загуба в резултат от прилагането на мораториума върху отделните експозиции и свързаните с това начисления на обезценки.